

Media briefing
Αύγουστος 2021

Το εμβληματικό πλοίο της Greenpeace, Arctic Sunrise, ξεκινάει έρευνα πεδίου για τα κητώδη της Ελληνικής Τάφρου

- Περιγραφή και σκοπός έρευνας

Το εμβληματικό πλοίο της Greenpeace, Arctic Sunrise, ταξιδεύει φέτος δυτικά και νοτιοδυτικά της Κρήτης για τη διεξαγωγή έρευνας πεδίου για τα κητώδη της Ελληνικής Τάφρου, που θα ξεκινήσει στις 19 Αυγούστου και θα διαρκέσει 4 εβδομάδες. Σκοπός της έρευνας είναι η καταγραφή της παρουσίας κητωδών στην περιοχή δυτικά και νοτιοδυτικά της Κρήτης, με ιδιαίτερη έμφαση στις φάλαινες-φουσητήρες (*Physeter macrocephalus*) και τη φάλαινα-ζιφιό (*Ziphius cavirostris*).

Η έρευνα στοχεύει από τη μία να ενισχύσει την κατανόηση της κατανομής, της ταυτότητας και της αφθονίας των πιο πάνω ειδών, και από την άλλη να αναδείξει την οικολογική σημασία της συγκεκριμένης περιοχής, η οποία δυστυχώς προορίζεται για έρευνα και εκμετάλλευση πετρελαίου και ορυκτού αερίου. Το ταξίδι αυτό έρχεται να εμπλουτίσει τη γνώση και το πολύτιμο έργο της περιβαλλοντικής οργάνωσης Ινστιτούτο Κητολογικών Ερευνών Πέλαγος, η οποία υπερασπίζεται για περισσότερα από 25 χρόνια την προστασία των κητωδών και των οικοσυστημάτων τους. Το Πέλαγος κρούει εδώ και καιρό τον κώδωνα του κινδύνου για την περιοχή από το ενδεχόμενο εξορύξεων, τονίζοντας την ανάγκη να προστατευτεί.

Η Greenpeace τονίζει με τη σειρά της για άλλη μία φορά την έντονη αντίθεσή της στις εξορύξεις υδρογονανθράκων (Υ/Α) και την ανάγκη αποτελεσματικής προστασίας της περιοχής, απαιτώντας την ακύρωση όλων των σχεδίων για εξόρυξη υδρογονανθράκων στη χώρα και έναν ενεργειακό σχεδιασμό για 100% καθαρή ενέργεια το αργότερο ως το 2050.

- Ποια είναι τα σχέδια της κυβέρνησης στη χώρα αλλά και στην Κρήτη;

Από το 2010, οι νέες ανακαλύψεις στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου οδήγησαν τις διαδοχικές ελληνικές κυβερνήσεις να επαναφέρουν τα σχέδια για την ανακάλυψη υδρογονανθράκων στην Ελλάδα. Συνολικά 75.368 τετραγωνικά χιλιόμετρα γης και θάλασσας έχουν κατανεμηθεί σε οικόπεδα παραχώρησης και έχουν καταστεί διαθέσιμα σε πετρελαϊκές εταιρείες για ανάπτυξη. Μεταξύ 2014 και 2019, δώδεκα συμφωνίες μίσθωσης με πετρελαϊκές εταιρείες (όπως τα ΕΛΠΕ, την Energean Oil & Gas, τη Repsol, την Edison, την Exxon-Mobil και την Total) έχουν επικυρωθεί από το ελληνικό κοινοβούλιο. Τα δυνητικά αποθέματα πετρελαίου και φυσικού αερίου **δεν αναμένεται να χρησιμοποιηθούν για εγχώρια κατανάλωση**, αντίθετα, η ελληνική κυβέρνηση θα διεκδικήσει ένα "Cash Royalty", το οποίο είναι ένα μικρό ποσοστό της αξίας της παραγωγής.

Με βάση τα πιο πρόσφατα δημοσιεύματα, η ισπανική Repsol αποχώρησε συνολικά από την Ελλάδα και από τα οικόπεδα Ιωαννίνων, Αιτωλοακαρνανίας και πρόσφατα και από το [Ιόνιο](#). [Δημοσιεύματα](#) επίσης φέρουν και τα ΕΛΠΕ να έχουν επιστρέψει τα δικαιώματα των οικοπέδων Άρτα-Πρέβεζα και ΒΔ Πελοπόννησος πίσω στο ελληνικό δημόσιο. [Εδώ](#) μπορείτε να δείτε

συνολικά ποιες εταιρείες έχουν επιστρέψει τα δικαιώματα εξόρυξης και ποιες εταιρείες τα διατηρούν ακόμα.

Η κυβέρνηση έχει παραχωρήσει δύο μπλοκ δυτικά και νοτιοδυτικά της Κρήτης στην κοινοπραξία Total-ExxonMobil-ΕΛΠΕ για έρευνα και εξόρυξη πετρελαίου και ορυκτού αερίου. Βάσει χρονοδιαγράμματος, όπως απορρέει από τη σύμβαση των εταιρειών με το Δημόσιο, οι σεισμικές έρευνες εκεί μπορούν να λάβουν χώρα μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2022.

- **Ποια είναι η εκστρατεία της Greenpeace;**

Στη χώρα μας, με νωπή ακόμα τη μνήμη του [Exxon Valdez](#), του πετρελαιοφόρου που πλήγωσε την Αλάσκα προκαλώντας ένα από τα μεγαλύτερα πετρελαϊκά ατυχήματα στον κόσμο, η Greenpeace παρουσιάστηκε στο ελληνικό κοινό με τη συμβολική της δράση στον Ισθμό της Κορίνθου το 1991 απέναντι στα ορυκτά καύσιμα και τη θαλάσσια πετρελαϊκή ρύπανση, θεμελιώνοντας τις βάσεις για αυτό που σήμερα αποτελεί μία δυναμική εκστρατεία ενάντια στα ορυκτά καύσιμα για την αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης.

Με αυτό το σκεπτικό, δεν μπορούμε να μείνουμε αμέτοχοι στο σχέδιο της Ελλάδας να εξορύξει υδρογονάνθρακες (πετρέλαιο και ορυκτό αέριο) στη δυτική Ελλάδα και τη νότια Κρήτη, που αντιβαίνει στη λογική μίας δίκαιης και πράσινης ανάκαμψης αλλά και ενός βιώσιμου και ειρηνικού μέλλοντος για τη χώρα και την Ανατολική Μεσόγειο. Δυστυχώς, ο στόχος της ΕΕ για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στο 55% μέχρι το 2030 και το 43% της Ελλάδας (με βάση το 1990) απέχει πολύ από τον στόχο της επιστήμης για συγκράτηση της ανόδου της μέσης θερμοκρασίας του πλανήτη στο 1,5C.

Η Greenpeace αντιτάθηκε δημόσια στις εξορύξεις ΥΑ στην περιοχή της Ηπείρου με το “SOS για την Ήπειρο” από το 2018 και πανηγύρισε την [αποχώρηση](#) της Repsol από εκεί.

Γιατί λέμε όχι στις εξορύξεις;

Νέες [μελέτες](#) επιβεβαιώνουν ότι οι σχεδιαζόμενες εξορύξεις άνθρακα, πετρελαίου και αερίου –εφόσον υλοποιηθούν –οδηγούν την αύξηση της πλανητικής θερμοκρασίας πάνω από το ασφαλές όριο του +1,5°C, παραβιάζοντας τη Συμφωνία του Παρισιού και παραδίδοντας τον πλανήτη στο έλεος της αυτοτροφοδοτούμενης υπερθέρμανσης. Με την κλιματική κρίση [σε εξέλιξη](#), είναι απαραίτητη η ακύρωση νέων εξορύξεων και ο τερματισμός της χρήσης ορυκτών καυσίμων - και του ορυκτού αερίου - όσο πιο κοντά στο 2040 είναι εφικτό.

Οι εξορύξεις πετρελαίου και αερίου, εκτός από το κλίμα απειλούν ευθέως το τοπικό περιβάλλον και την τοπική οικονομία. Στις παραχωρηθείσες περιοχές συμπεριλαμβάνονται σπάνιας ομορφιάς και υψηλής περιβαλλοντικής και πολιτιστικής σημασίας περιοχές της χώρας, όπως η Ήπειρος, το Ιόνιο, η νότια και νοτιοδυτική Κρήτη και ο Κυπαρισσιακός Κόλπος. Η επιχειρησιακή επιβάρυνση και ρύπανση αναμένεται να πλήξουν σοβαρά τις τοπικές κοινωνίες, τα προϊόντα και τον τουρισμό, ακόμα και αν δεν υπάρξει μεγάλο ατύχημα. Δείτε περισσότερα σε σχετικό blog της Greenpeace [εδώ](#) και σε μελέτη του WWF [εδώ](#).

Για όλα τα παραπάνω, η Greenpeace είναι ενάντια στις εξορύξεις υδρογονανθράκων, πόσο δε από θαλάσσιες γεωτρήσεις. Οι θαλάσσιες γεωτρήσεις, ειδικότερα αυτές που γίνονται σε μεγάλο βάθος (πάνω από 500μ) θεωρούνται επικίνδυνες και αποτελούν απειλή για το θαλάσσιο οικοσύστημα, τον τουρισμό, την αλιευτική δραστηριότητα και τα τοπικά προϊόντα.

GREENPEACE

Το περιβάλλον επιβαρύνεται ακόμα και με τη 'νορμάλ' λειτουργία των πλατφορμών εξόρυξης στην περιοχή. Στην περίπτωση, δε, ατυχήματος, οι συνέπειες θα είναι ολέθριες και πιθανότατα μη-αναστρέψιμες σε μία κλειστή θάλασσα όπως η Μεσόγειος.

- **Ποια είναι τα αιτήματα της Greenpeace;**

Να ακυρωθούν άμεσα όλες οι σχεδιαζόμενες εξορύξεις υδρογονανθράκων στην Ελλάδα.

Οι εταιρείες ορυκτών καυσίμων που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα να ανακοινώσουν σχέδιο δράσης και χρονοδιάγραμμα για την πλήρη και ουσιαστική απανθρακοποίηση των παραγωγικών δραστηριοτήτων τους τα επόμενα χρόνια και εν γένει την ευθυγράμμιση του επιχειρηματικού τους μοντέλου με τους στόχους της Συμφωνίας για το Κλίμα του Παρισιού και τις υποδείξεις της επιστήμης για τον 1,5°C.

Να σταματήσει η χρήση των ορυκτών καυσίμων (πετρέλαιο και αέριο) στην Ελλάδα όσο πιο κοντά στο 2040 είναι εφικτό.

Να υιοθετηθούν φιλόδοξες πολιτικές για το κλίμα, την ενέργεια και τη βιοποικιλότητα ώστε η χώρα να καταστεί κλιματικά ουδέτερη και να μεταβεί σε μία οικονομία μηδενικού ισοζυγίου το αργότερο ως το 2045. Περισσότερα [εδώ](#) και [εδώ](#)

- **Ποια είναι η οικολογική σημασία της περιοχής;**

Όπως φαίνεται στον [χάρτη](#) (σελ.162), η περιοχή που προορίζεται για την ανάπτυξη προγράμματος έρευνας και εξόρυξης υδρογονανθράκων καλύπτει μεγάλο και οικολογικά σημαντικό μέρος της Ελληνικής Τάφρου.

Η Ελληνική Τάφρος σχηματίζει αψίδα που ξεκινά από το Ιόνιο Πέλαγος, εκτείνεται μέχρι τη Νότια Κρήτη και φτάνει στις ακτές της Τουρκίας. Είναι μία από τις σημαντικότερες περιοχές για τη θαλάσσια ζωή της Ελλάδας και της Ανατολικής Μεσογείου. Το βαθύτερο σημείο της Μεσογείου βρίσκεται μέσα στην ελληνική τάφρο και ξεπερνά τα 5.100 μέτρα. Λόγω ορισμένων περιβαλλοντικών και γεωμορφολογικών συνθηκών, η περιοχή αυτή είναι σημαντική για την επιβίωση όλων των απειλούμενων ειδών θαλάσσιων θηλαστικών που απαντώνται στη Μεσόγειο. Φιλοξενεί επίσης αφθονία οργανισμών που βρίσκονται χαμηλά στην τροφική αλυσίδα, όπως τα κεφαλόποδα, που αποτελούν την κύρια τροφή για τις φάλαινες φυσητήρες (*Physeter macrocephalus*) και άλλα απειλούμενα είδη.

Πρόκειται για μία περιοχή με τεράστια οικολογική σημασία, καθώς αποτελεί σπίτι για δεκάδες παγκοσμίως σπάνια και ιδιαίτερα ευάλωτα είδη που βρίσκονται υπό καθεστώς προστασίας, όπως είναι οι φυσητήρες, οι ζιφιοί, τα σπάνια και απειλούμενα "κοινά δελφίνια", οι πτεροφάλαινες, οι θαλάσσιες χελώνες και οι μεσογειακές φώκιες. Μάλιστα, έχει αναγνωρισθεί από τη Διεθνή Συμφωνία για τη Διατήρηση των Κητωδών της Μαύρης Θάλασσας, της Μεσογείου και της Συγκείμενης Ζώνης του Ατλαντικού (ACCOBAMS) ως η μοναδική στη Μεσόγειο "Περιοχή Ειδικής Σημασίας" για τους φυσητήρες, που από όλη την Ανατολική Μεσόγειο αναπαράγονται μόνο εκεί.

- **Ποιες είναι οι επιπτώσεις της έρευνας/εξόρυξης στα κητώδη της περιοχής;**

GREENPEACE

Σύμφωνα με σχετική [παρέμβαση](#) των περιβαλλοντικών οργανώσεων WWF Ελλάς και Ινστιτούτο Κητολογικών Ερευνών Πέλαγος στη διαβούλευση της Στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων του προγράμματος έρευνας και εκμετάλλευσης υδρογονανθράκων στις θαλάσσιες περιοχές «Νοτιοδυτικά Κρήτης» και «Δυτικά Κρήτης», οι επιπτώσεις είναι πολύ σοβαρές. Η καλή οικολογική κατάσταση των ελληνικών θαλασσών και ειδικά της Ελληνικής Τάφρου οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι παραμένουν σχετικά αδιατάρακτες από επιβαρυντικές δραστηριότητες, όπως η εκμετάλλευση υδρογονανθράκων. Όμως με τη διενέργεια των σχετικών ερευνών κατά τη διάρκεια και την προετοιμασία του έργου και με τη διερεύνηση μεγάλης έκτασης σεισμικών δραστηριοτήτων, η κατάσταση του ακουστικού περιβάλλοντος της περιοχής θα αλλάξει δραματικά, και θα περάσουμε σε ένα ακραία επιβαρυνόμενο από ανθρωπογενείς πηγές περιβάλλον, ειδικά σε σχέση με τον θόρυβο.

Οι επιπτώσεις ενδέχεται να είναι σημαντικές, μακροπρόθεσμες / συστημικές και μπορεί να οδηγήσουν σε μόνιμη υποβάθμιση. Μερικές μόνο από αυτές:

- Προσωρινό ή μόνιμο τραύμα
- Αύξηση στρες
- Αλλαγή συμπεριφοράς: χρόνος κατάδυσης, προσανατολισμός κτλ.
- Θάνατο ή υποθανατηφόρες επιπτώσεις (επίδραση που μακροπρόθεσμα οδηγεί σε θάνατο)

Ορισμένα από τα απειλούμενα είδη θαλάσσιων θηλαστικών που χρησιμοποιούν ως πυρήνα του ενδιαιτήματός τους την Ελληνική Τάφρο (πχ φυσητήρες και ζιφιοί), έχουν επανειλημμένα πληγεί σοβαρά από ανθρωπογενείς επιδράσεις σχετιζόμενες με τη θαλάσσια ηχορύπανση (στρατιωτικές ασκήσεις με χρήση σόναρ-μαζικοί εκβρασμοί). Οι σημαντικές επιπτώσεις από τη σεισμική έρευνα και την εξόρυξη δεν θα επηρεάσουν μόνο τους πληθυσμούς των θαλάσσιων θηλαστικών, αλλά λόγω του ρόλου και της σημασίας των ειδών αυτών μπορεί να έχουν καθοριστικές αρνητικές επιπτώσεις σε όλο το θαλάσσιο οικοσύστημα.

Περισσότερες πληροφορίες για την Ελληνική Τάφρο [εδώ](#)

Περισσότερες πληροφορίες για τα κητώδη που συναντώνται στην περιοχή μελέτης της Ελληνικής Τάφρου (όπως ζιφιοί, φυσητήρες, σταχτοδέλφια και ζωνοδέλφια) [εδώ](#)

- **Ποιες οι επιπτώσεις από την εξόρυξη αερίου στο θαλάσσιο περιβάλλον;**

Οι περιβαλλοντικές συνέπειες απελευθέρωσης ορυκτού αερίου στη θάλασσα (όπως στα θαλάσσια οικόπεδα δυτικά και νοτιοδυτικά της Κρήτης) λόγω ατυχήματος, όπως συνέβη πρόσφατα στον [Κόλπο του Μεξικού](#), είναι ιδιαίτερα σοβαρές όταν συμβαίνουν κοντά στην ακτή, σε ρηχά νερά ή σε περιοχές με αργή κυκλοφορία του νερού.

Μεταξύ των πιο επικίνδυνων καταστάσεων συγκαταλέγονται τα ατυχήματα δεξαμενόπλοιων ορυκτού αερίου, τα οποία μπορεί να προκαλέσουν εκρήξεις όταν η ταχεία εξάτμιση του αερίου στην επιφάνεια της θάλασσας διεγείρει τον σχηματισμό νέφους αερίου, το οποίο στη συνέχεια μπορεί να αναφλεγεί και να εκραγεί, καταστρέφοντας κάθε ζωντανό οργανισμό σε περιοχές έως και 400 τετραγωνικών χιλιομέτρων.

Ένα σημαντικό μέρος του αερίου διαλύεται στο νερό και είναι εξαιρετικά τοξικό για τη θαλάσσια ζωή. Το αέριο μπορεί να διεισδύσει γρήγορα στο σώμα των ψαριών, προκαλώντας άμεση

GREENPEACE

βλάβη στα βράγχια, το δέρμα, τους χημειούποδοχείς και τα μάτια, και γεμίζοντας την κύστη αερίου, καθιστώντας το ψάρι ανίκανο να ελέγξει την πλευστότητά του.

Σε συγκεντρώσεις 0,02-0,05 mg/l, το αέριο θα γίνει αντιληπτό από τα ψάρια και θα απομακρυνθούν. Εάν, ωστόσο, τα ψάρια εκτεθούν σε συγκεντρώσεις άνω του 1 mg/l, διεγείρονται μέσα σε δευτερόλεπτα από την επαφή, στη συνέχεια αποπροσανατολίζονται και δεν μπορούν να διαφύγουν. Μέσα σε 15-20 λεπτά τα ψάρια που εκτίθενται σε τέτοιες συγκεντρώσεις εμφανίζουν σημάδια οξείας δηλητηρίασης και πεθαίνουν μέσα σε 1-2 ημέρες από την έκθεση. Τα οστρακοειδή θανατώνονται επίσης από την έκθεση στο αέριο. Το ζωοπλαγκτόν και το φυτοπλαγκτόν μπορούν να αντέξουν υψηλότερες συγκεντρώσεις αερίου από ό,τι τα ψάρια ή τα οστρακοειδή (δηλ. πεθαίνουν στα 2-5 mg/l).

Η εκτόξευση (flaring) ή η καύση ορυκτού αερίου στις περιοχές γεώτρησης προκαλεί ατμοσφαιρική ρύπανση. Οι ρύποι συνήθως απομακρύνονται από τον αέρα από τη βροχόπτωση και εναποτίθενται στη θάλασσα γύρω από τη γεώτρηση. Οι επιπτώσεις αυτής της ρύπανσης δεν έχουν μελετηθεί καλά.

- **Ποιες θα είναι οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις ενός πετρελαϊκού ατυχήματος;**

Ένα ατύχημα θα μπορούσε να είναι του μεγέθους του Κόλπου του Μεξικό. Κάτι τέτοιο θα έχει ολέθριες και μη αναστρέψιμες συνέπειες για το ευαίσθητο οικοσύστημα της Μεσογείου. Δεν χρειάζεται να μπούμε σε λεπτομέρειες, αρκεί να πούμε ότι το 95% του πετρελαίου που χύνεται στη θάλασσα δεν ανακάθαι. Στον Κόλπο του Μεξικό – σε μία ανοιχτή θάλασσα όπου είναι πιο εύκολο να διαλυθεί με φυσικό τρόπο εν καιρώ η πετρελαιοκηλίδα – οι οικονομικές επιπτώσεις εκτιμήθηκαν σε δεκάδες δισεκατομμύρια δολάρια.

Οι πετρελαιοκηλίδες έχουν άμεσες και προφανείς επιπτώσεις στα ζώα που βρίσκονται στην επιφάνεια της θάλασσας, όπως πουλιά, θαλάσσιες χελώνες, δελφίνια και άλλα. Ειδικά τα πουλιά συγκαταλέγονται μεταξύ των πιο σοβαρών θυμάτων.

Το πετρέλαιο είναι τοξικό για ένα ευρύ φάσμα θαλάσσιων οργανισμών. Τα αυγά, οι προνύμφες των ψαριών και τα νεαρά άτομα είναι γενικά πιο ευαίσθητα στη ρύπανση από πετρελαιοειδή. Τα είδη ψαριών που ζουν ή περνάνε τον περισσότερο χρόνο τους κοντά στην επιφάνεια της θάλασσας, στην ακτή και στον βυθό ρηχών θαλασσών αντιμετωπίζουν τον σοβαρότερο κίνδυνο. Είδη των οποίων οι προνύμφες ή τα αυγά παραμένουν κοντά στην επιφάνεια και τρέφονται κοντά στις ακτές και στον βυθό είναι εκτεθειμένο σε μεγαλύτερο ρίσκο. Τα ψάρια που περνάνε το μεγαλύτερο τμήμα του κύκλου ζωής τους στην ανοιχτή θάλασσα δεν αναμένεται να έχουν τόσο μεγάλο πρόβλημα. Επίσης, το πλαγκτόν που ζει στην επιφάνεια της θάλασσας είναι ιδιαίτερα ευπαθές στις πετρελαιοκηλίδες. Το πετρέλαιο δρα ως δηλητήριο, παρεμποδίζοντας την ανάπτυξη και τον πολλαπλασιασμό του. Σημαντικές ενδέχεται να είναι οι επιπτώσεις των βενθικών οργανισμών, κυρίως των προνυμφών.

Μόλις το πετρέλαιο φτάσει στις ακτές τότε υπάρχουν σοβαρές επιπτώσεις και στο παράκτιο περιβάλλον της ρυπανθείσας περιοχής. Η εμπειρία από άλλες πετρελαιοκηλίδες από όλο τον κόσμο μας δείχνει ότι οι επιπτώσεις μπορεί να είναι μακροπρόθεσμες. Ένα σημαντικό μέρος του πετρελαίου είναι σίγουρο ότι θα παραμείνει στο θαλάσσιο περιβάλλον. Η φυσική διαδικασία διάσπασής του θα κρατήσει αρκετά χρόνια, ενδεχομένως και δεκαετίες.

GREENPEACE

- **Ποιες θα είναι οι οικονομικές επιπτώσεις στην περιοχή;**

Οι εξορύξεις Υ/Α θεωρούνται επικίνδυνες και αποτελούν απειλή για το θαλάσσιο οικοσύστημα, τον τουρισμό και την αλιευτική δραστηριότητα. Θα επηρεάσουν αρνητικά περιοχές όπου ο τουρισμός κυρίως - και η αλιεία δευτερευόντως - καλύπτει το 50% (ως και το 75% σε κάποιες περιοχές) του συνόλου της οικονομικής τους δραστηριότητας.

Σύμφωνα με [μελέτη](#) του WWF Ελλάς, σε περίπτωση καταστροφικής διαρροής πετρελαίου, για περίοδο 25 ετών ο σοβαρότερος αντίκτυπος αναμένεται στον τουριστικό τομέα. Παρόλο που οι απώλειες στην αλιεία είναι μικρότερες σε απόλυτο μέγεθος λόγω του μικρού οικονομικού μεγέθους της βιομηχανίας, ο αλιευτικός τομέας θα μπορούσε να χάσει έως και 17% των εσόδων του σε εθνικό επίπεδο μέσω άμεσων (μείωση αλιευμάτων) και έμμεσων (όπως δυσφήμιση προϊόντων) παραγόντων. Τα λειτουργικά περιστατικά ρύπανσης από πετρέλαιο (μικρότερα σε μέγεθος και ένταση ρύπανσης, αλλά πιο συχνά) θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε 300 εκατομμύρια ευρώ οικονομικές απώλειες για την Κρήτη. Από την άλλη, μόνο ένα σοβαρό περιστατικό ρύπανσης από πετρέλαιο στην Κρήτη θα μπορούσε να προκαλέσει οικονομικές ζημιές άνω των 2 δις ευρώ, ενώ εκτιμάται ότι θα χαθούν περισσότερες από 40.000 θέσεις εργασίας.

- **Ποιοι είναι οι μεγάλοι πετρελαϊκοί κολοσσοί που θα έρθουν στην περιοχή;**

Η **ExxonMobil** είναι μία από τις κορυφαίες εταιρείες πετρελαίου και ορυκτού αερίου στον κόσμο, με έδρα το Τέξας των ΗΠΑ και με εμπορική αξία που ξεπερνά τα 13 δισεκατομμύρια δολάρια. Η ExxonMobil το 2019 ήταν υπεύθυνη για 352 διαρροές πετρελαίου, χημικών και υγρών γεώτρησης μεγαλύτερες από ένα βαρέλι, ενώ από το 2005 ευθύνεται για περισσότερες από 3.000 πετρελαιοκηλίδες, με τον αριθμό να κορυφώνεται το 2011 με 484 [διαρροές](#). Η εν λόγω πετρελαϊκή ευθύνεται επίσης για μία από τις πιο καταστροφικές πετρελαιοκηλίδες στην ιστορία, το ατύχημα του Exxon-Valdez στην Αλάσκα το 1989, με συνολικό κόστος 7 δις δολαρίων. Εξαιτίας των εκτενών επιπτώσεων που υπέστη το θαλάσσιο περιβάλλον, ο κλάδος της αλιείας υπέστη [ζημιές](#) εισοδήματος άνω των 300 εκ. δολαρίων και ο τουρισμός στη περιοχή μειώθηκε κατά 35%.

Το 1979, μελέτη της Exxon ανέφερε ότι η καύση ορυκτών καυσίμων "θα προκαλέσει δραματικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις" τις επόμενες δεκαετίες. "Το δυνητικό πρόβλημα είναι μεγάλο και επείγον", κατέληγε η έκθεση. Στα τέλη της δεκαετίας του 1970 λοιπόν, η υπερθέρμανση του πλανήτη δεν ήταν πλέον εικασία αλλά μία απτή πραγματικότητα που η ίδια η Exxon-Mobil θέλησε να [αποκρύψει](#) ενώ ταυτόχρονα υπέσκαπτε τη σημασία των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Η **Total S.A** (πλέον έχει μετονομαστεί σε Total Energies) έχει αναλάβει και αυτή τον ρόλο διαχειριστή (operator) για τα οικόπεδα δυτικά και νοτιοδυτικά της Κρήτης. Η Total Energies, είναι επίσης μία από τις μεγαλύτερες εταιρείες εξόρυξης πετρελαίου και ορυκτού αερίου στον κόσμο με έδρα το Παρίσι και με έσοδα για το 2017 ύψους 171,5 δις δολαρίων. Σύμφωνα με την έκθεση [CDP Carbon Majors Report](#) το 2017, η εταιρεία ήταν μία από τις 100 κορυφαίες εταιρείες έκλυσης εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα παγκοσμίως, υπεύθυνη για το 0,9% των παγκόσμιων εκπομπών από το 1998 έως το 2015. Οι περιπτώσεις κακής διαχείρισης, ελλιπών μέτρων ασφαλείας με σκοπό τη [μείωση](#) κόστους παραγωγής, φοροδιαφυγής και δωροδοκιών συμπληρώνουν το [βιογραφικό](#) της εταιρείας. Σε αυτό το βρώμικο παρελθόν έρχονται να προστεθούν και τα πιο πρόσφατα τεράστια έργα ορυκτού αερίου σε [Ουγκάντα](#) και [Μοζαμβίκη](#)

GREENPEACE

με εξωφρενικές επιπτώσεις για το κλίμα, τις τοπικές συγκρούσεις, τη διαφθορά και τις παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το 2013 συγκεκριμένα, η Total κατέβαλε το τέταρτο μεγαλύτερο πρόστιμο στην ιστορία των ΗΠΑ για σκάνδαλο δωροδοκίας. Επιπλέον, μερικές από τις μεγαλύτερες πετρελαιοκηλίδες και ατυχήματα της νεότερης ιστορίας, όπως η πετρελαιοκηλίδα του Erika το 1999 (Γαλλία) και πολλαπλά ατυχήματα στο Δέλτα του Νίγηρα έχουν αποδοθεί στη δραστηριότητα της εταιρείας.

Για περισσότερες πληροφορίες:

Σάντυ Φαμελιάρη, υπεύθυνη προγραμμάτων για την Κλιματική Αλλαγή, ελληνικό γραφείο Greenpeace, 6940657928, sandy.fameliari@greenpeace.org

Κωστής Γριμάνης, υπεύθυνος εκστρατείας για την Κλιματική Δικαιοσύνη, ελληνικό γραφείο Greenpeace, 6984617034, kostis.grimanis@greenpeace.org